

**ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΚΥΑ Γ5(β)/Γ.Π.οικ.36277/20.5.2016
(ΦΕΚ Β' 1445)**

**«ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΥ – ΙΔΡΥΣΗ
ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΥ»**

Η παρούσα συνοπτική ανάλυση αποσκοπεί στην εύληπτη παρουσίαση των βασικών σημείων της ΚΥΑ, όπως αυτά έγιναν αντιληπτά κατά την παρουσία μου στη Νομοθετική Επιτροπή του ΥΥ και όχι στην ανάλωσή μου επί φιλοσοφικών προβληματισμών.

Με την ΚΥΑ Γ5(β)/Γ.Π.οικ.36277/20.5.2016 αποκρυσταλλώνεται το πλαίσιο για την ίδρυση και τον τρόπο λειτουργίας των φαρμακείων στην Ελλάδα.

Βασικός πυρήνας της είναι η δυνατότητα απόκτησης άδειας ίδρυσης φαρμακείου, εκτός από φαρμακοποιούς κατόχους άδειας ασκήσεως επαγγέλματος στην Ελλάδα, και σε φυσικά πρόσωπα πολίτες κράτους μέλους της ΕΕ. (άρθρο 2 παρ. 1)

Η νέα ΚΥΑ κατ' ουσίαν επαναλαμβάνει, αλλά ταυτόχρονα εμπλουτίζει τις διατάξεις των προγενέστερων συναφών ΚΥΑ με αριθ. 82829/2015 και 6915/2016, τις οποίες ρητώς καταργεί (άρθρο 3)¹.

Ειδικότερα, εισάγει τις εξής καινοτομίες²:

1. οι θεσπιζόμενες με το άρθ. 5 υποχρεώσεις³ όλων όσων διατηρούν φαρμακείο, ως αδειούχοι ή ως εταίροι, περιβάλλονται με ιδιαίτερη αυστηρότητα, καθώς **η παράβαση μιας και μόνο, εκ των θεσπιζομένων δι' αυτής, υποχρέωσης, αρκεί για την αυτεπάγγελτη ανάκληση της άδεια ίδρυσης του φαρμακείου από την αρμόδια για τη χορήγησή της Αρχή.**
2. τα φαρμακεία (ατομικές ή εταιρικές επιχειρήσεις) ορίζονται ως **επιχειρήσεις ειδικού σκοπού.** Ήτοι με την επιφύλαξη των διατάξεων περί συστέγασης άλλης επιχείρησης (με άλλο ΑΦΜ), σύμφωνα με το ν.4254/14, δεν επιτρέπεται να ασκείται σε αυτά οιαδήποτε δραστηριότητα άσχετη προς τη φαρμακευτική και όσα συνδέονται άρρηκτα με αυτήν.

¹ Αφορά άρθρο της νέας ΚΥΑ.

² Κατά την παρουσίαση δεν ακολουθείται η σειρά των διατάξεων ως έχουν στην ΚΥΑ, αλλά οι διατάξεις παρουσιάζονται με τη σειρά που η συντάκτρια θεωρεί πιο σημαντική.

³ Υποχρέωση διατήρησης τουλάχισ. του 20% σε όλη τη διάρκεια της εταιρείας με άδεια σε ιδιώτη, απαγόρευση σύστασης ΑΕ εκμετάλλευσης φαρμακείου, ασυμβίβαστα ορισμένων προσώπων, κατάθεση καταστατικού σε Περιφέρεια και οικείο ΦΣ εντός μηνός από καταχώρηση στο ΓΕΜΗ, τήρηση ορίου 10 αδειών.

3. θεσπίζεται ρητώς η δυνατότητα ίδρυσης **φορολογικού υποκαταστήματος, χωρίς να θίγεται ή να διαρρηγνύεται το πληθυσμιακό κριτήριο**, το οποίο θα πρέπει πάντοτε να συντρέχει. Εξυπακούεται ότι το υποκατάστημα συστήνεται υπό την εταιρική μορφή της που λειτουργεί το κεντρικό κατάστημα της εταιρείας, την αυτή επωνυμία και μεταξύ των αυτών συνεταίρων.
4. θεσπίζονται **περιορισμοί αναφορικά με τα πρόσωπα που δύνανται να συμμετέχουν σε εταιρεία** που εκμεταλλεύεται φαρμακείο: κωλύονται να συμμετέχουν όλα τα πρόσωπα που εμπλέκονται άμεσα με την χονδρεμπορία και τη συνταγογράφηση φαρμάκων, καθώς και οι συγγενείς τους μέχρι β' βαθμού συγγένειας. (άρθ. 5γ')
5. θεσπίζεται επί λειτουργίας φαρμακείου από ιδιώτη, η υποχρέωση ο υπεύθυνος φαρμακοποιός να κατέχει **καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του φαρμακείου καθώς και σε οποιαδήποτε περίπτωση μεταβίβασης των εταιρικών ποσοστών**, τουλάχιστον 20% στο κεφάλαιο, τα κέρδη και τις ζημίες της εταιρείας. (άρθρο 5 περ. α')
6. αίρεται η όποια αμφιβολία σκίαζε την ΚΥΑ 82829/2015, όπως είχε τροποποιηθεί και ίσχυε περί της ή μη δυνατότητας σύστασης εμπορικής εταιρείας (πλην ανωνύμου), όχι μόνο από νεοϊδρυόμενα αλλά **και από ήδη λειτουργούντα φαρμακεία**. (άρθ. 5 περ. β').
7. δεν τίθεται **κανένας περιορισμός στο ποσοστό συμμετοχής του μη φαρμακοποιού εταίρου/μετόχου, φυσικού ή νομικού προσώπου, σε εταιρεία εκμετάλλευσης φαρμακείου** όταν ο κάτοχος της άδειας ίδρυσης είναι φαρμακοποιός.
8. θεσπίζεται (ορθώς!) εκ νέου η υποχρέωση οι εταιρείες φαρμακείου να είναι **ορισμένου χρόνου**.
9. αίρεται η όποια αμφισβήτηση υπήρχε σχετικά με το αν **το αυτό άτομο μπορεί να διατηρεί ενεργή άδεια ιδρύσεως και ταυτόχρονα έμμισθη/-ες θέση/-εις υπευθύνου φαρμακοποιού**. (άρθ. 2 παρ.1). Επιτυχής διάταξη: ενισχύει την απασχόληση, διασφαλίζει σε ικανοποιητικό βαθμό τη δημόσια υγεία
10. ο περιορισμός της απόκτησης μέχρι δέκα (10) αδειών ίδρυσης **επεκτείνεται και στην απόκτηση της εταιρικής ιδιότητας, ανά φυσικό πρόσωπο**, μέχρι το 2020 (άρθ. 5 ε'), ενώ αντίστοιχος περιορισμός στις δέκα (10) κατ' ανώτατο όριο συμμετοχές δεν προβλέπεται για τους Συνεταιρισμούς, όταν αυτοί συμμετέχουν ως οικονομικοί εταίροι/μέτοχοι σε εταιρείες φαρμακείων. (άρθ. 3)
Η άποψή μου είναι ότι ο περιορισμός είναι ενιαίος και συνολικός, δηλ. ένα φυσικό πρόσωπο θα μπορεί να συμμετέχει σε φαρμακείο, είτε ως αδειούχος είτε ως οικονομικός εταίρος, με δέκα (10) συνολικά κατ' ανώτατο συμμετοχές.

Δεν ρυθμίζονται τα ακόλουθα, ιδιαιτέρως κρίσιμα, ζητήματα:

1. Η **δυνατότητα των ιδιωτών να λαμβάνουν άδεια ίδρυσης κατά παρέκκλιση του πληθυσμιακού** και να συστεγάζονται με ήδη λειτουργούντα φαρμακεία (ν. 1963/91 και 3918/2011). Η άποψη του ΥΥ είναι ότι πρόκειται περί ειδικών διατάξεων δημοσίου δικαίου που εφαρμόζονται μόνο μεταξύ φαρμακοποιών και ερμηνεύονται στενά.
2. Η **συμμετοχή νομικών προσώπων ως εταίρων/μετόχων στις εταιρείες φαρμακείων και δη με απεριόριστο ποσοστό**. Προφανώς και επιτρέπεται (αν και υποστηρίζεται και η αντίθετη άποψη επειδή οι διατάξεις της φαρμακευτικής νομοθεσίας είναι δημοσίας τάξεως)
3. **Διαχειριστής** εταιρείας εκμετάλλευσης φαρμακείου **δεν απαιτείται να είναι ο αδειούχος ούτε και ο φαρμακοποιός**. Υπάρχει, κατά την άποψή μου, απόλυτη ελευθεριότητα. (αν και υποστηρίζεται και η αντίθετη άποψη επειδή οι διατάξεις της φαρμακευτικής νομοθεσίας είναι δημοσίας τάξεως.)
4. Η τύχη αιτήσεως για άδεια ίδρυσης που υποβάλλεται από φαρμακοποιούς **που δεν έχουν ακόμα στρατευτεί ή δεν έχουν ολοκληρώσει τη στρατιωτική τους θητεία**.
5. Η περίπτωση όπου ιδιώτης να λαμβάνει κατά προτεραιότητα σε σχέση με άλλον υποψήφιο άδεια ίδρυσης φαρμακείου, χάρη σε δηλούμενο υπεύθυνο φαρμακοποιό με μεγάλη παλαιότητα αδείας ασκήσεως επαγγέλματος, ο οποίος μετά την αδειοδότηση αποχωρεί και αντικαθίσταται από κάποιον με πολύ νεώτερη άδεια, ως υπεύθυνο φαρμακοποιό, υφαρπάζοντας έτσι κατ' ουσίαν την άδεια από κάποιον άλλο συνυποψήφιο, νεώτερό του. Με το σύστημα αυτό αδικούνται οι νέοι επιστήμονες φαρμακοποιοί έναντι ιδιωτών που αιτούνται δια παλαιού κατόχου (και συχνά αχυρανθρώπου) άδειας ασκήσεως.

Παράδοξα της νέας ΚΥΑ:

1. Σύμφωνα με τη φαρμακευτική νομοθεσία η έκδοση άδειας λειτουργίας είναι πράξη απολύτως εξαρτώμενη από την άδεια ιδρύσεως καθώς η ανάκληση της τελευταίας συνεπάγεται αυτοδικαίως ανάκληση και της άδειας λειτουργίας. Αμφότερες είναι ως εκ τούτου απολύτως προσωποπαγείς, χορηγούνται δηλαδή στα αυτά (φυσικά) πρόσωπα. Η ΚΥΑ ωστόσο με την άστοχη, σε σημεία διατύπωσή της υπολαμβάνει σαφώς ότι η άδεια λειτουργίας χορηγείται σε εταιρείες. (άρθ. 5 δ')
2. Ελέγχεται η ποινική κατάσταση του υποψηφίου να λάβει άδεια ίδρυσης φαρμακείου (φαρμακοποιού ή μη) (άρθ. 7), **αλλά όχι και του εταίρου/μετόχου**

εταιρείας εκμετάλλευσης φαρμακείου, ο οποίος μπορεί να κατέχει πλειοψηφικό πακέτο εταιρικών μεριδίων ενώ – κατά ένα ακραίο σενάριο - να είναι ακόμα και άνθρωπος του υποκόσμου.

Κατά τα λοιπά επαναλαμβάνονται οι διατάξεις των δύο (2) προηγούμενων υπουργικών αποφάσεων, για τις οποίες έχουν αναρτηθεί οι προβληματισμοί μου στο παρελθόν, οι οποίοι σαφώς εξακολουθούν να παραμένουν αναπάντητοι και νομοθετικώς αρρυθμιστοι (πχ διατήρηση αντιφατικών συντρεχουσών διατάξεων νόμου για τον τρόπο υποβολής των αιτήσεων [N. 4281/2014] (ΦΕΚ Α΄ 160) κοκ.

Για τυχόν περαιτέρω απορίες παρακαλώ απευθυνθείτε στη Νομική Υπηρεσία ΦΣΑ: 210 3645914/-915.

Με εκτίμηση

Σοφία Αγγέλου

Δικηγόρος- Νομική Σύμβουλος ΦΣΑ